

خط‌مشی و جین منابع اطلاعاتی کتابخانه‌های بیمارستانی دانشگاه علوم پزشکی اردبیل

وجین

سیاست وجین مجموعه‌ی کتابخانه، همانند سیاست‌های انتخاب می‌باشد که براساس نظارت، ارزیابی و بازنگری دوره‌ای مجموعه‌ی کتابخانه انجام می‌پذیرد. کتابخانه برای حفظ پویایی مجموعه‌ی خود از یک سو نیازمند افزودن منابع روزآمد و مورد نیاز بوده، و از سوی دیگر باید منابعی که در روند پر شتاب تولید علم به هر دلیلی جایگاه خود را در تأمین نیازهای اطلاعاتی کاربران از دست داده‌اند را از مجموعه خارج نمایند. افزودن منابع بدون وجین مجموعه، در دراز مدت از کارایی مجموعه می‌کاهد.

منابعی که مشمول وجین می‌شوند توسط متخصصین موضوعی و با تأیید نهایی کتابداران متخصص انجام می‌شوند و از همان اصول و ضوابط گزینش مواد و منابع برای مجموعه‌سازی پیروی می‌کنند.

اهداف وجین

- ایجاد فضای مناسب و کافی برای منابع موجود و جدید؛
- پویایی مجموعه‌ی منابع کتابخانه؛
- تسهیل و تسریع در دسترسی به منابع موجود؛
- نیاز به کنترل و رشد مجموعه و روزآمد کردن آنها.

معیارهای وجین منابع

- منابع کهنه که قابل صحافی و بازسازی نیستند؛
- ویرایش‌های قبلی کتابی که ویرایش جدید آن با تغییرات اساسی منتشر شده باشد؛
- نسخه‌های تکراری بعضی از کتاب‌ها که مورد استفاده قرار نمی‌گیرند؛
- منابع درسی که به مرور زمان اعتبار محتوایی خود را از دست داده‌اند؛
- کتاب‌های بی‌استفاده یا کم‌استفاده.

منابع مستثنی از وجین

- منابع هسته و مرجع هر رشته‌ی تحصیلی مشمول وجین نمی‌باشند.
- منابع نفیس و هنری که تصاویر رنگی و کاغذهای اعلا دارند وجین نمی‌شوند.
- منابعی با موضوعات ادبی، سیاسی، تاریخی، مذهبی و اطلس‌ها نیز جزء منابع وجین محسوب نمی‌شوند.

اعضای کمیته‌ی وجین در کتابخانه‌های بیمارستانی

رئیس کتابخانه‌ی مرکزی

مسئول کتابخانه‌ی دانشکده پزشکی

کارشناس کتابخانه‌ی مرکزی

معاون آموزشی بیمارستان

مدیران گروه‌های آموزشی

حراست بیمارستان

مراحل انجام وجین

- قبل از شروع عملیات وجین، ابتدا فرآیند رف‌خوانی توسط کتابداران کتابخانه‌های مربوطه انجام می‌شود و تمامی منابع مجموعه‌ها از لحاظ منابع مفقودی، امانت و موجودی کنترل و بازرینی می‌شود.
- مسئول کتابخانه‌ی بیمارستانی لازم است پس از شناسایی منابع وجینی، اعضای کمیته‌ی وجین را جهت بررسی و تصمیم‌گیری نهایی در جریان قرار دهد.
- فهرست منابع به همراه صورت‌جلسه کمیته وجین تدوین و کار وجین انجام می‌شود.
- کتابخانه‌ها باید زمان مناسبی را برای کار وجین در نظر بگیرند. بنابراین کتابداران موظفند (در فصل تابستان یا تعطیلات بین دو ترم)، به منظور ایجاد فضای مناسب جهت منابع جدید و روزآمد نمودن مجموعه‌ی خود براساس شاخص‌ها و معیارهای ذکر شده، مجموعه را بررسی و عمل وجین را همزمان با قفسه‌خوانی مجموعه انجام دهند.

پس از خارج کردن این منابع از مجموعه، در مراحل بعدی، براساس آئین نامه‌ی تدوین شده از طرف کتابخانه‌ی مرکزی با منابع برخورد می‌شود.

تابستان ۱۴۰۲